

12 feb 1912 Eerste uitvoering van *Liebesklage* door Ilona Durigo en Evert Cornelis in de Kleine Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam. Verder worden gezongen *Clair de lune* en *Mandoline* en liederen van Händel en Strauss. Aan dit concert werkt ook de violist Jozska Szigeti mee in werken van Tartini, Bach, Schubert-Wilhelmy en Wieniawsky. Diepenbrocks liederen van zijn aan het slot van het programma geplaatst.

Algemeen Handelsblad (S.Z. [= W.N.F. Sibmacher Zijnen]), 13 februari 1912:

De prachtig-donkere kleur der stem konden we al bij den aanvang in de droefheidsaria *Ah mio cor* van Händel genieten, maar het genot steeg bij de zangen van Richard Strauss en de Diepenbrock-liederen: van laatstgenoemden toondichter, behalve het reeds bekende en ook uitgegeven *Clair de Lune*, twee nieuwe (naar ik meen): “*Ist alles stumm und leer*” (Günderode) en *Mandoline* (Verlaine), elk in zijn eigen karakter producten van een zeer fijnen geest, na eenmaal aanhooren moeilijk overeenkomstig hun waarde te omschrijven. Günderode's klacht reeds om het eenzaam leed, dat “Wonne und Pein” tevens is, vraagt herlezing eer men tot de juiste waardeering der zeer zuiver in rythme en toonval gedeclameerde muziek met haar subtiele, niet eenvoudige, verrassende modulaties komen kan. Het gedichtje van Verlaine sprak meer onmiddellijk overtuigend van Diepenbrock's kunst: meesterstukje van muzikale teekening.

De Tijd (v.d.M. [= Matthijs Vermeulen]), 13 februari 1912:

We blijven het betreuren, dat Durigo zich niet liever wendt tot den genialen Hugo Wolf, met wien hare natuur en muzikaliteit verwant moet zijn. Welken roem kon zij behalen als zij hare magnifieke stem aanwendde tot diens propaganda. We zullen haar dan niet verwijten, dat zij Diepenbrocks liederen als locale compositie beschouwt. — Ja, gelukkig drie liederen van Diepenbrock, “*Ist alles stumm und leer*” poëzie door Günderode, *Clair de lune* en *Mandoline* van Verlaine. Hoewel we 't Duitsche bewonderen als een meesterwerk van declamatie en melodie, zijn ons de twee anderen nader van stijl en emotie, want de *Clair de lune* weerkaatst zeer diep en klaar in de muziek, Diepenbrocks kunst en sentiment in haar hoogste innigheid. *Mandoline* is een humoristische uitval, op een Don Juan-motief van Mozart, eene burleske, welke de zangeres veel bijval bracht. Waarom bisseerde zij de serenade niet, inplaats van *Traum durch die Dämmerung* (Strauss) als toegift te schenken? [...] Doch we zijn Durigo natuurlijk zeer dankbaar, dat zij Diepenbrock even herdacht heeft, de rest moge ons dan minder spijten en we hopen dat de kunstnares terugkeert; het was toch een mooie avond, waartoe we ten laatste nog rekenen de buitengewone begeleiding van Evert Cornelis, die vele beroespianisten overtreft. Durigo gaf hem bij 't einde te recht zijn deel in 't enthousiasme, dat rijklijk daverde.

De Telegraaf (L.v.G.[igch]), 13 februari 1912:

Wij hebben reeds zoo dikwijls onze bewondering voor de machtige en groote kunst van Ilona Durigo geuit, dat we ditmaal eens volstaan kunnen met de mededeeling, dat het talrijk opgekomen publiek ook thans weer vol geestdrift was en der zangeres ook bloemen geboden zijn. Als meestentijds waren ook thans op het programma liederen van Diepenbrock, voor wiens kunst deze zangeres zooveel gevoelt.

Nieuwe Rotterdamse Courant [S.A.M. Bottenheim], 13 februari 1912:

Hoe is het te waardeeren, zooals mevrouw Durigo voor Diepenbrock's kunst als een onvermoeide kampioen optreedt! Immers Diepenbrock's werken stellen bijna altoos hooge voordrachtseischen willen zij den aandachtigen hoorder schoonheidsontroering geven. Mevrouw Durigo is daarin wel geslaagd, al hadden wij in het eerste lied van Diepenbrock, "*Ist Alles stumm und leer*", van sterken weemoed doortrokken, een nog kleurrijker wedergave verwacht. De beide Fransche gezangen daarentegen *Clair de lune* en *Mandoline* op gedichten van Verlaine, gelukten uitnemend en konden mede door de subtiele gevoelige begeleiding alleszins bekoren.

Theater-gids [?] (A.d.V.[?]), februari 1912:

Het minst bevielen mij Diepenbrock's liederen, doch dat was niet de schuld van de zangeres maar eerder van den componist, die bij gedichten van Paul Verlaine loodzware muziek heeft geschreven. Diepenbrock begint de muze te behandelen als eene eerwaardige, goed doorvoede kloosterabdis. Durigo deed haar best die figuur muziekaal uit te beelden, maar slaagde er niet in, omdat de compositie m.i. in flagrante contradictie is met den tekst. Weldadig deed dan ook haar bisnummer, een lied van Strauss aan, na dat zwaarwichtig Diepenbrock's-gedoe.

Caecilia (v.M. [= S. van Milligen]), maart 1912:

Het grootste succes had de zangeres met de liederen van Strauss, doch ook de zangen van Diepenbrock (*Clair de lune*, "*Ist alles stumm und leer*" en *Mandoline*, waarvan de laatste twee – naar ik meen – nieuw zijn, maakten indruk. [...] Het eerste der twee nieuwe is het meest interessant, d.w.z. diepst van inhoud, doch *Mandoline*, zoo aantrekkelijk van uitdrukking, geeft een schoone tegenstelling. — Evert Cornelis was weer een voortreffelijke begeleider.

13 feb 1912   Uitvoering van *Liebesklage*, *Clair de lune* en *Mandoline* door Ilona Durigo en Evert Cornelis in de Nutszaal te Rotterdam. Het programma is identiek aan dat van 12 februari in Amsterdam.

Nieuwe Rotterdamse Courant ([W. Landré]), 14 februari 1912:

Het zingen van Mevrouw Durigo heeft heerlijke indrukken achtergelaten. Men bewondert bij haar niet alleen het prachtige, echt levenswarme geluid, doch, en méer nog, de diepe uitdrukking welke zij te geven weet. Met fijnen artistieken zin weet zij 's componisten bedoelingen na te speuren, iedere stemmingsnuance tot haar recht te doen komen. Zooals in de prachtige, uiterst subtiel geteekende liederen van Diepenbrock en ook in de heerlijke zangen van Strauss.

17 feb 1912   Uitvoering van *Liebesklage*, *Clair de lune* en *Mandoline* in Diligentia te 's-Gravenhage door Ilona Durigo en Evert Cornelis. Het programma is identiek aan dat van 12 februari in Amsterdam.

Het Vaderland (A. de W.[al]), 18 februari 1912:

Behalve dat de ware aard [van mevr. Durigo] in het eerste der Brahms' liederen zoo onvergelykelyk schoon uitkwam, deed hij dat niet minder in het eerste der drie liederen van Diepenbrock. — Dit was getiteld: “*Ist alles stumm und leer*” (gedicht van C. Van Günderode). Sterk Mahleriaansch heeft Diepenbrock de stemming van dit zinrijke gedicht in het klavier en in de zelfstandig daar boven bloeiende zangstem uitgedrukt. Muziek als deze, waarin men de vereenzaamde, de sterk innerlijk levende natuur van den dichter-componist, zijn meesterhand in declamatie en techniek onmiddellijk gevoelt, zou ik zeker nog eens moeten hooren om er veel van te beweren. Meer te beweren dan dat dit lied een sterke impressie op mij maakte. Bij intuïtie gevoelde ik wel, kunst van groote, diepzinnige beteekenis te hebben gehoord, maar om er met warmte in volle overtuiging over te kunnen schrijven, daarvoor is een geconcentreerdheid van stemming noodig, die mij toevallig niet eigen was, op het betrekkelijk korte moment van aanhooren. Men kan zich die stemming ook maar niet ten allen tijde oproepen, vooral niet na drie zulke stukjes virtuosens-muziek. Zoo beteekent het allicht ook niet veel, dat het mij voorkwam, dat Debussy de twee gedichten van Verlaine: *Clair de Lune* en *Mandoline* in phantastischer kleur- en lijnenspel heeft belicht. Dat Diepenbrock, omdat hij sterk willend, zoo machtig veel kan, ook deze Fransche moderne kunst wel zeer dicht in hun broosheid en grilligheid weet te benaderen, maar dat zijn diepste eigenheid meer verwant is aan de nachtpoëzie van Hölderlin en Novalis. — Mevr. Durigo was, zooals ik reeds zeide, in deze Diepenbrock-liederen, voornamelijk in het eerste, een voordraagster, een vertolkster in den vollen zin van dit woord, zooals de componist zich die moet wenschen.

De Nieuwe Courant (H.R. [= Herman Rutters]), 18 februari 1912:

Ilona Durigo is voor het Haagsch publiek geen onbekende: reeds tweemaal is ze met het Concertgebouw-orkest als solist hier opgetreden. Maar eerst gisteravond heeft de Hongaarsche zangeres het innige wezen van haar kunst ten volle geopenbaard. We willen eerlijk erkennen, dat haar zang en voordracht ons tot nog toe niet bijzonder hadden geïmponeerd; dat ze ons niet kon overtuigen van het zuiver-gevoelde, ware van haar uiting. Met even groote oprechtheid verklaren we thans echter, dat Ilona Durigo ons gisteravond buitengewoon heeft geëmotioneerd: nu weten we heel zeker, dat ze een hoogstaande kunstnares is. Deze openbaring kan niet onverklaarbaar zijn voor ieder, die het intensieve verschil weet tusschen een groote en een kleine concertzaal. De kunst van Ilona Durigo is zuivere, opperste intimiteit; ze draagt een karakter, welks hooge waarde alleen in de intieme omgeving eener kleine zaal tot haar recht komt; daar alleen kan ze verstaan en begrepen worden. Wat deze zangeres geeft is te subtiel, te fijn, te teer voor een ruimte van groote dimensies – en dat ging in een groote zaal als die van het Gebouw bijna geheel verloren. En daarom verheugt het ons des te meer, Ilona Durigo te hebben leeren kennen zooals ze werkelijk is: muzikaal zeer begaafd, een kunstnares van een zeer diep en fijn gevoelsleven, vol temperament, beheerscht door een voorname intuïtie voor het schoone. Nu hoorden we ook, welk een voortreffelijke zangeres zij is: hoe superieur weet zij haar omvangrijk, prachtig-ontwikkeld, donkergetint mezzo-sopraan-geluid te verlevendigen tot zuiver-verklankte gemoedsbeweging. Alleen het hooge medium klinkt nog wat vlak, maar overigens: welk een mooie toonvorming, welk een “ausgilbige” klankweelde, heerlijk afgerond en vol sentiment tot in alle nuances. Dat is nu eens diepbewogen en soeverein beheerschte geluidsexpressie! Maar ook de voordracht, de dictie toont onmiskenbaar de hoogontwikkelde kunstnares; wat zij ook zong: Schumann, Brahms, Strauss of Diepenbrock – het waren alle wonder-teere, fijn-intieme dingen, die zij ons vertelde en waarmee ze ons onvergetelyk genot schonk. Hoe wist zij met fijnen smaak Brahms' Immer leiser voor te dragen, vol weemoed en hartstocht, maar toch zóó beheerscht, dat de grens van het zuiver sentiment niet werd overschreden! En zoo zouden we van ieder lied iets kunnen noemen, dat ons bijzonder heeft getroffen;

bovendien had de zangeres een prachtige keus getroffen, wat te meer voor haar artistiek gevoel pleit. Releveeren we hier echter alleen de met sublieme intimiteit van expressie en gevoel gezongen Strauss-liederen *Heimkehr* en *Freundliche Vision*, de hartstochtelijke stijging in *Winterliebe*, en de onuitsprekelijke mysterieuze stemmingsweergave in de liederen van Diepenbrock. Jammer alleen, dat de zangeres de uitspraak van het Fransch niet zoo mooi beheerscht als die der Duitsche taal.

De Hofstad (?), 24 februari 1912:

Doch ook de weergave der Diepenbrock'sche composities maakte den indruk van bijzondere gaafheid. "*Ist alles stumm und leer*" schijnt mij met Strauss verwantschap te hebben, *Clair de lune* en *Mandoline* de geest van Debussy nader te staan. Het persoonlijke van den voornamen en hoog-dichterlijken componist Diepenbrock wil ik hiermee alweer allerminst ontkennen. Maar ik zou meer liederen van den belangrijkste Nederlander willen hooren, dan ik, dank zij de ijver waarmee onze zangeressen liedjes van Catharine van Rennes zingen, tot nog toe gelegenheid had. — Diepenbrock's liederen hadden veel succes en noopten tot een toegift die ik niet gehoord heb. Mevrouw Durigo werd bij haar zang ondersteund door de gevoelige en fijn-muzikale begeleiding van den heer Evert Cornelis.